

ŽIVOTNA RAZDOBLJA

Kako na lijep
način djeci objasniti
životni vijek

Bryan Mellonie i
Gordana Jerabek

Naslov izvornika: Lifetimes

First published in Australia by Michelle Anderson Publishing Pty Ltd

ISBN-13: 9780143501442

Za australsko izdanje © Bryan Mellonie, 1983.

Za hrvatsko izdanje © Krijesnica, 2013.

Autor: Bryan Mellonie

Ilustracije: Gordana Jerabek

Prijevod: Danijela Bejuk

Lektura: Silvija Brkić

Grafičko oblikovanje: Žarko Jovanovski, Argenta d.o.o.

Urednik: Zoran Cipek

Nakladnik: Krijesnica, Zagreb studeni 2013., II. izdanje

Tisk: ACT PRINTLAB d.o.o.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb

ISBN 978-953-56697-4-6

Sva prava pridržava nakladnik. Nijedan dio ove knjige ne smije se upotrijebiti niti na bilo koji način reproducirati bez prethodnog odobrenja nakladnika. Za sve obavijesti možete se obratiti nakladniku:

Krijesnica – udruga za pomoć djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima

Prilaz Gjure Deželića 50, 10 000 Zagreb

tel: +385 (0)1 3770 477; +385 (0)1 3770 022

fax: +385 (0)1 4655 343

e-mail: krijesnica@krijesnica.hr

www.krijesnica.hr

ŽIVOTNA RAZDOBLJA

Slikovnica „Životna razdoblja“ hvale je vrijedan pokušaj da se djeci mentalno i emocionalno približi tema života i njegovih mijena. Pristupom, jezikom i sadržajima, autorica budi interes djece i njihovih roditelja potičući ih na prepoznavanja zajedničkog i posebnog u postojanju i prihvatanje neizbjegnog.

Svjesna da nas do dječjeg srca vodi dijete u nama, potiče nas da očistimo vlastito od paučine zaborava, pozovemo mudrost i iskustvo i uobičimo ga u dar koji će djeca s radošću prihvatiti. Na njima prepoznatljiv način, ispričala je priču o početku i kraju i svim mijenama između. Obznanila da nam je usud zajednički, ali da smo jedinstveni i neponovljivi, pa su nam putevi različito dugi. Poučila da su u životu i smrti radost i bol neizbjegni i da uvijek imaju smisla.

Volga Švorinić

Sve što je živo ima svoj početak i kraj.
Ono što je između zove se život.

Svuda oko nas, na sve strane, stalno se događa
da nečiji život počinje, a nečiji završava.

Aživot je između toga.

To vrijedi za sva živa bića.

Za biljke.

Za ljude.

Za ptice.

Za ribe.

Za stabla.

Za životinje.

Čak i za najmanje kukce.

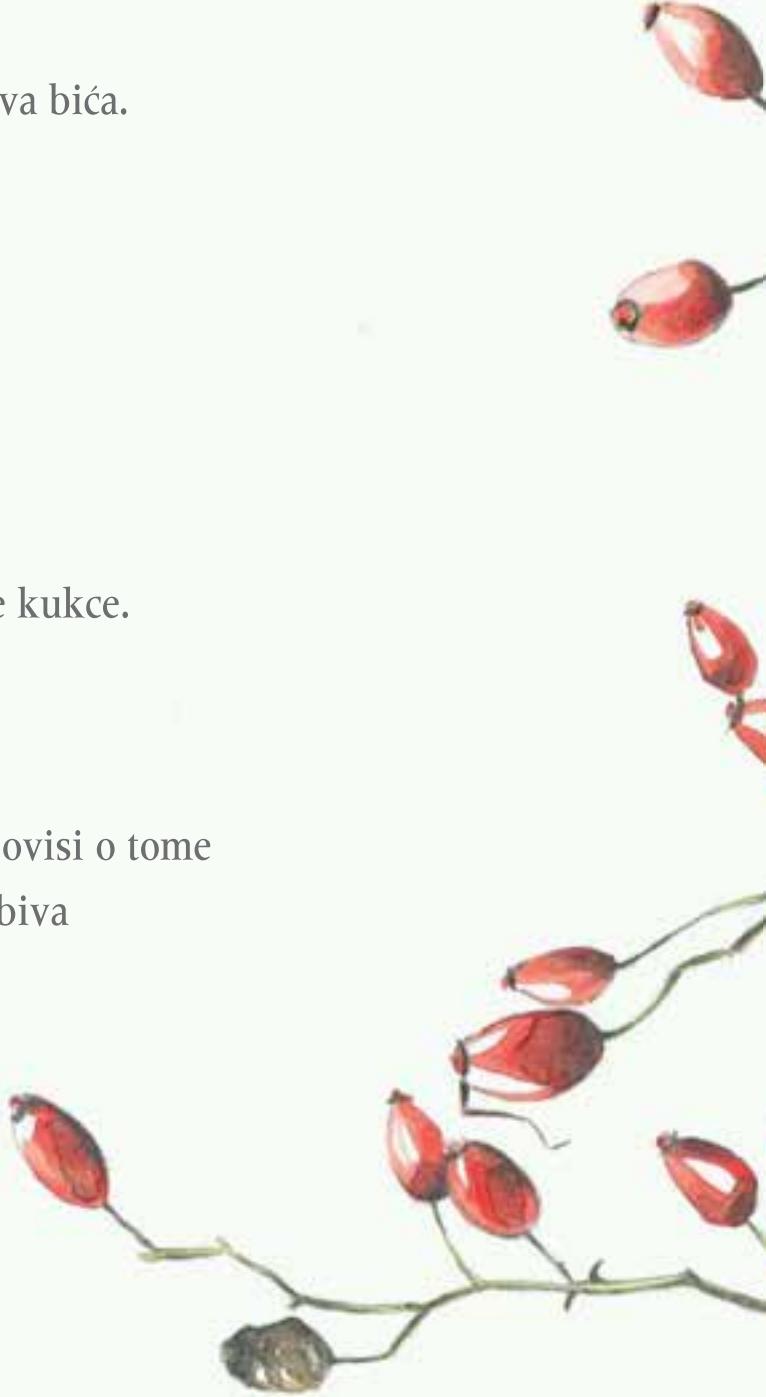
Ništa što je živo

Ne živi zauvijek.

Koliko dugo živi ovisi o tome

što to je i što se zbiva

dok je živo.

Ponekad, živa se bića razbole
ili se ozlijede.

Većinom, naravno, bude im bolje,
ali ponekad su tako jako ozlijedena,
ili su tako jako bolesna da umru,
jer ne mogu više živjeti.

To im se može dogoditi kad su mladi ili stari,
ili u bilo koje drugo vrijeme.

To je možda tužno, ali tako je to
sa svime i vrijedi
za sve što je živo.

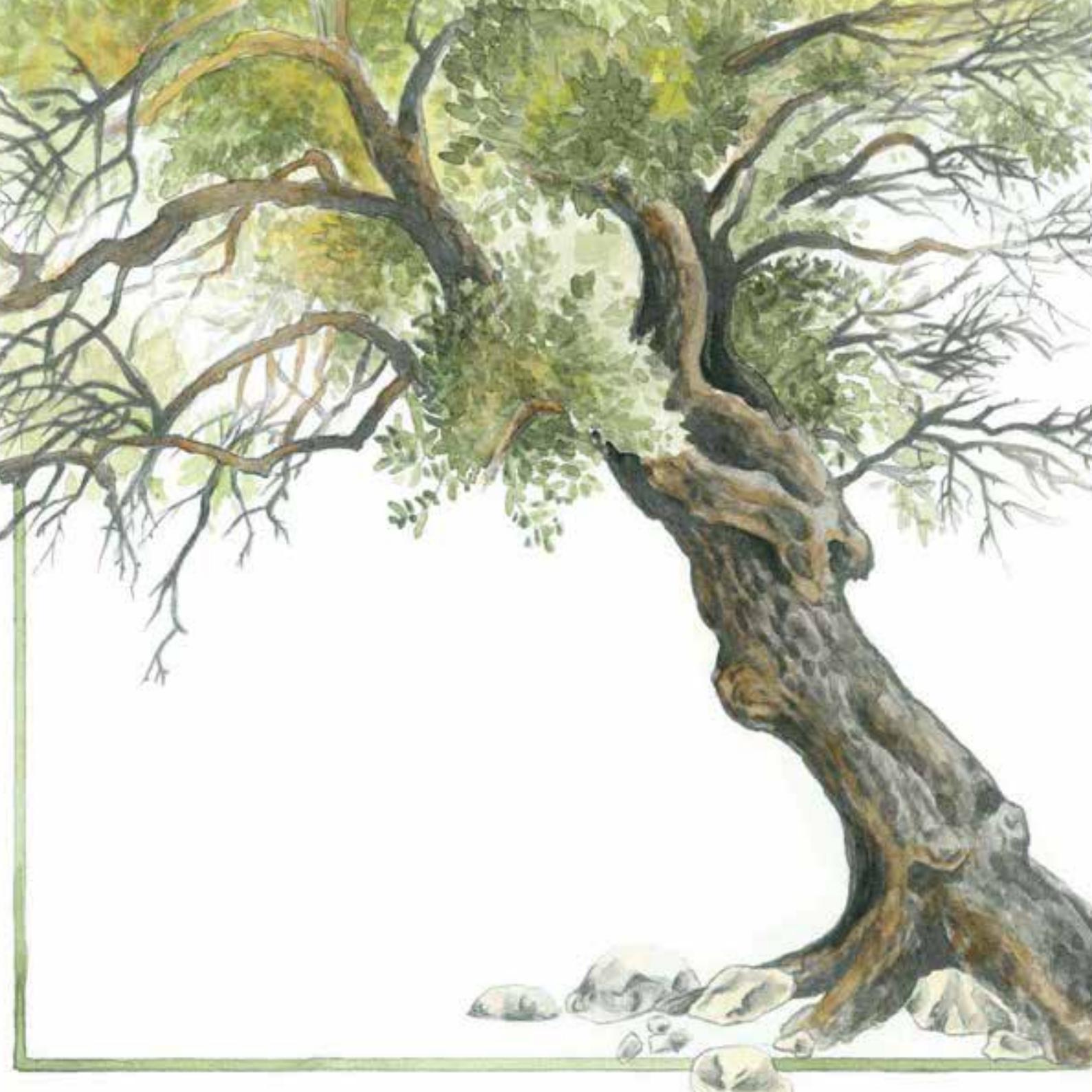
Za biljke.

Za ljude.
Za ptice.
Za ribe.
Za stabla.
Za životinje.

Čak i za najmanje kukce.

Ima mnogo živih bića

na svijetu.

Svako od njih ima svoj vlastiti životni vijek.

Stabla koja su visoka i snažna

rastu polako, na suncu i kiši.

Neka od njih zaista vrlo dugo žive, dožive
čak stotinu godina ili više.

To je njihov životni vijek.

Zečevi i miševi odrastu u samo par tjedana.

Onda nastave živjeti još godinu ili dvije,
grickajući mrkve ili sir sve dok ne ostare i jako se umore
pa im dođe vrijeme da umru.

Tako je to
kod zečeva i miševa.

Tako oni žive
i to je njihov životni vijek.

Cvijeće i povrće posadeno kao sjemenje na početku Proljeća
kad je zemlja topla, raste brzo
i živi za vrijeme vrućine Ljeta.

Kako prolaze dani, ono stari za vrijeme Jeseni
kad je svježije.

Onda, kad dođe Zima i postane hladno,
ono umre.

Tako ono živi.

To je njihov životni vijek.

Leptiri žive kao leptiri
samo nekoliko tjedana. U trenutku kad
dobiju krila, lepršaju i sele se
od lista do cvijeta. U početku
su živahni i brzi, ali kako vrijeme prolazi
postaju sve sporiji, sve dok konačno
više ne mogu dalje. Odmaraju se
neko vrijeme te onda umru.
Tako žive leptiri i
to je njihov životni vijek.

I ptice rastu prilično brzo.

Često ne prođe više od par mjeseci
od trenutka kad se izlegu dok ne postanu
dovoljno snažne da lete i same se hrane.
Koliko dugo žive nakon toga, čini se, ovisi
o njihovoj veličini. Uglavnom, što su veće,
dulje će živjeti.

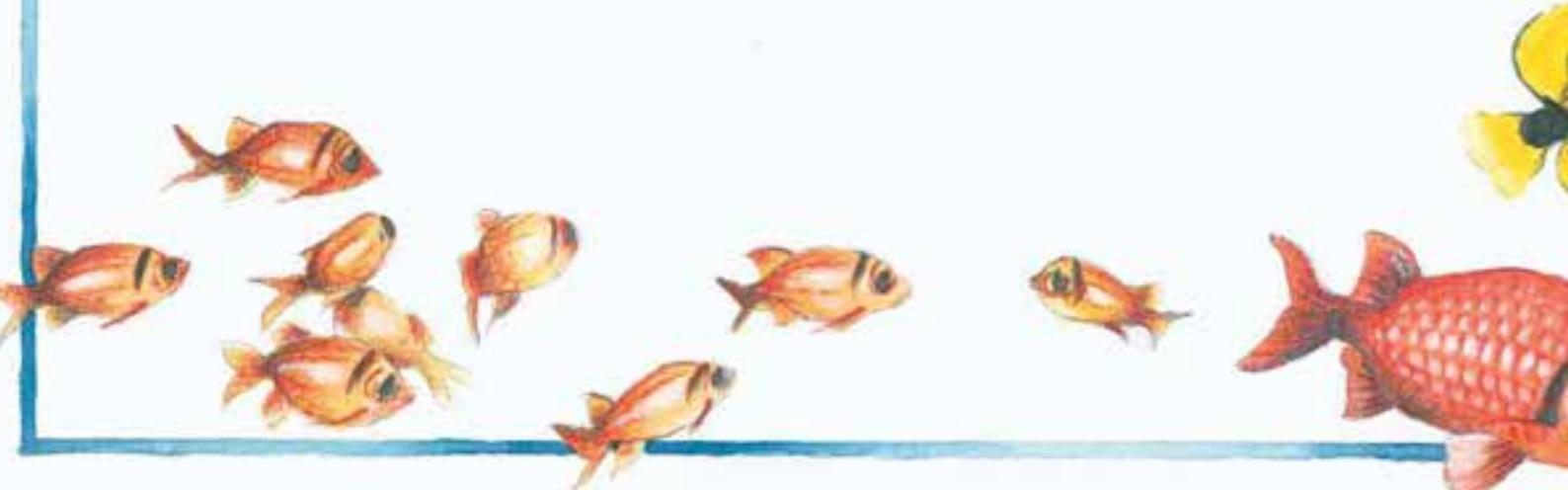
Tako žive ptice:

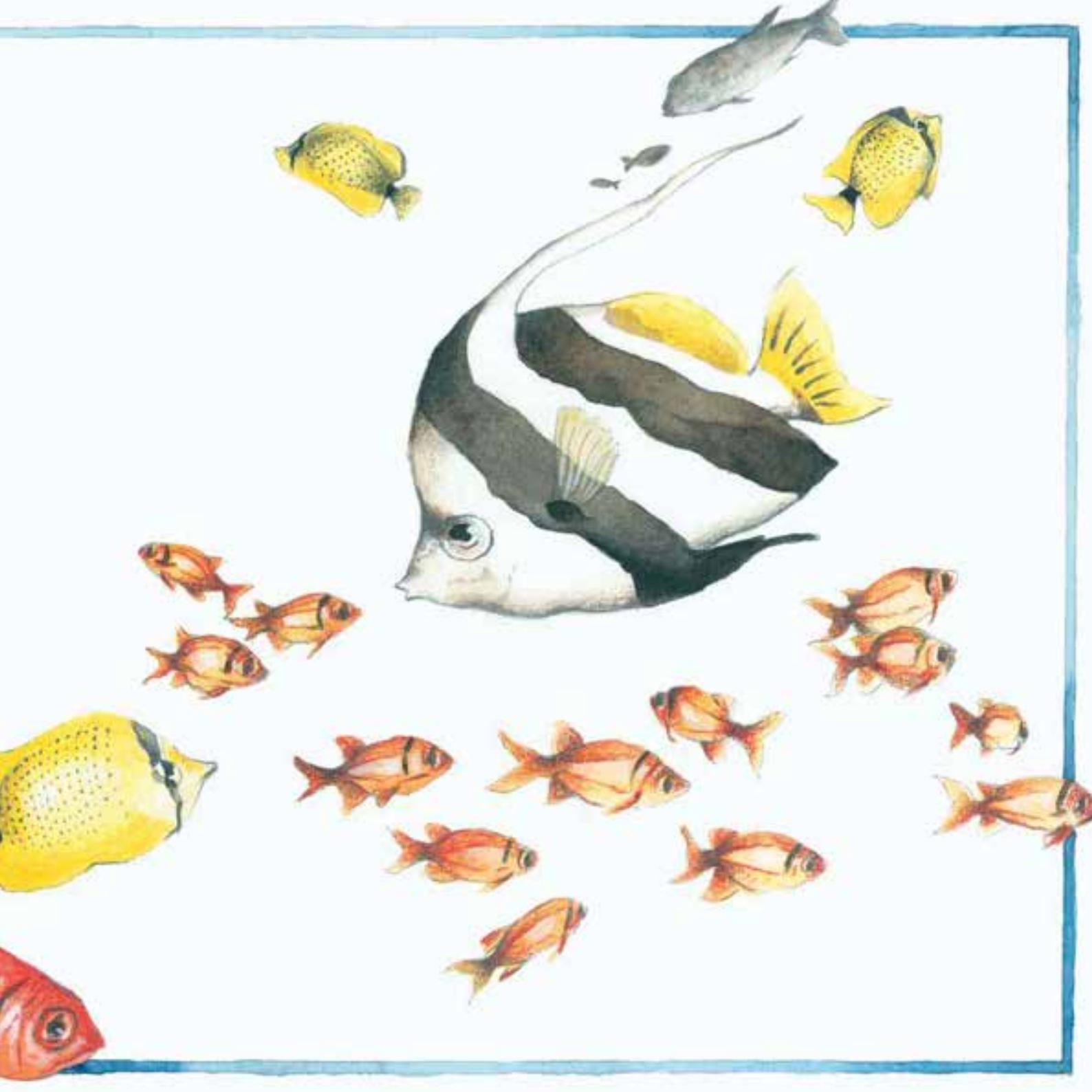
neke dožive i pedeset godina,
a druge ne žive dulje od dvije ili tri.

Ali, bez obzira koliko dugo, to je životni vijek
svake od njih.

Ribe koje plivaju u jezerima, rijekama ili
u moru mogu biti tako malene da ih jedva vidiš,
ili tako velike da ih možemo opisati samo kao ogromne.
Opet se čini, koliko mi znamo, da što su manje,
kraće će živjeti, ali tako je to kod riba.
Njihov život može trajati tek dan ili dva,
a mogu poživjeti i do osamdeset ili devedeset godina.
Tako je to s ribama
i to je njihov životni vijek.

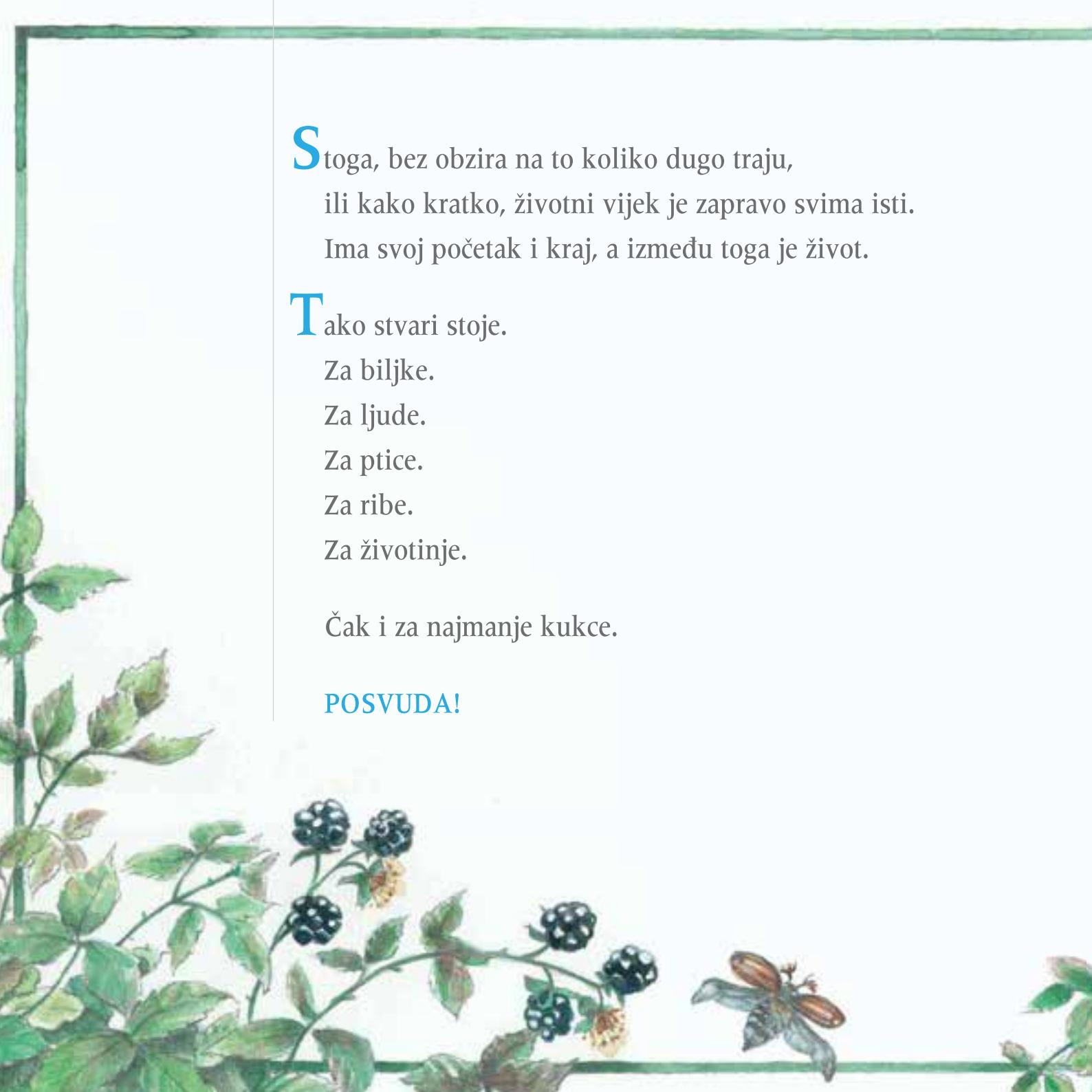

A ljudi?

Pa, kao i sva druga živa bića,
ljudi isto imaju svoj životni vijek.
Oni žive oko šezdeset ili sedamdeset godina,
ponekad i dulje, i rade sve one stvari
koje ljudi rade kad odrastu i budu veliki.

Može se dogoditi, međutim, kao što je i sa svim drugim
živim bićima, da se i ljudi razbole ili se ozlijede.
Uglavnom im, naravno, bude bolje,
ali ponekad budu tako jako ozlijedeni
ili su tako bolesni da umru
jer ne mogu više ostati živi.
Iako je to tužno, tako je to kod ljudi.
Oni tako žive
I to je njihov životni vijek.

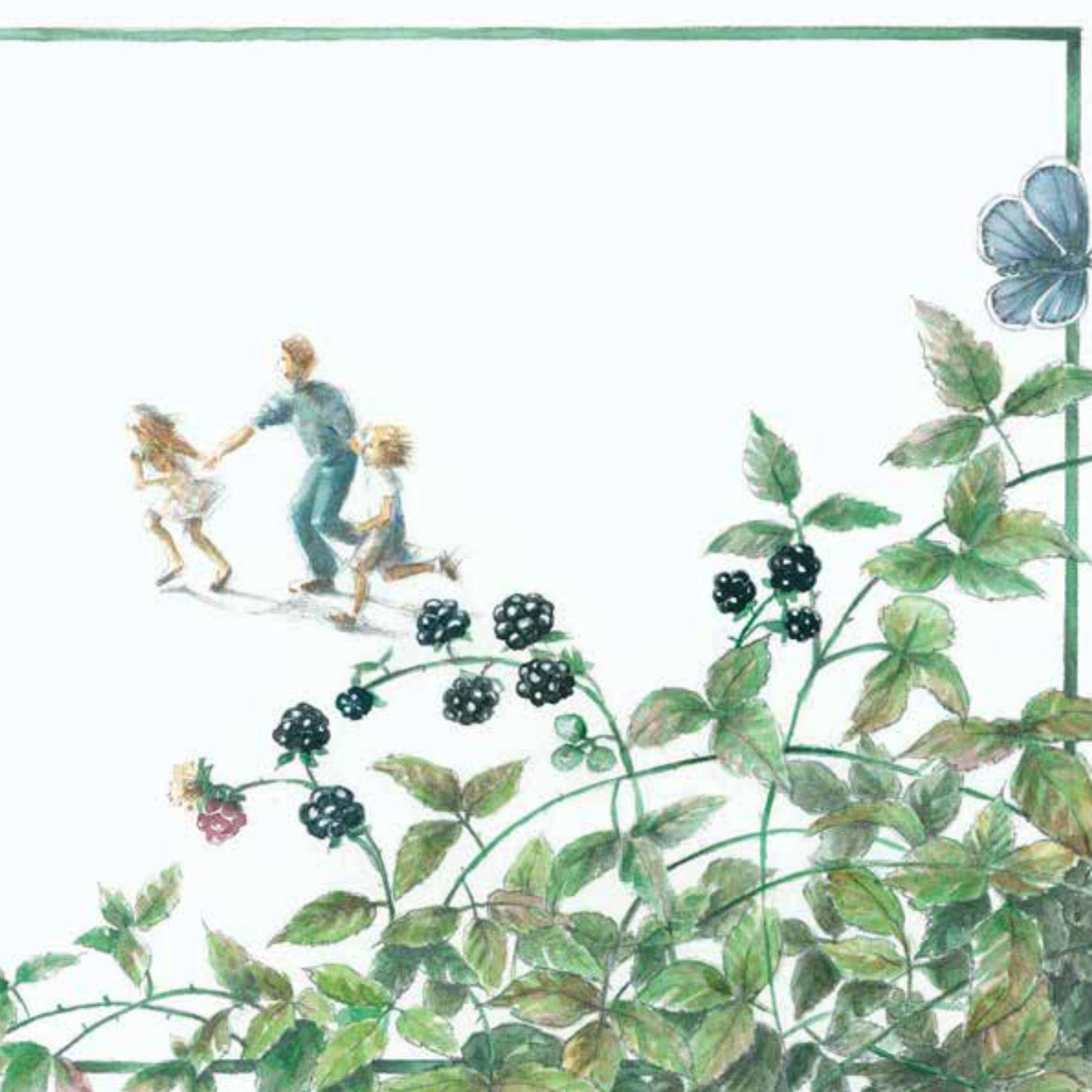
Stoga, bez obzira na to koliko dugo traju,
ili kako kratko, životni vijek je zapravo svima isti.
Ima svoj početak i kraj, a između toga je život.

Tako stvari stoje.

Za biljke.
Za ljude.
Za ptice.
Za ribe.
Za životinje.

Čak i za najmanje kukce.

POSVUDA!

Aktivnosti koje udruga Krijesnica provodi u svom nastojanju da pomogne djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima:

- 1.** besplatni smještaj u dva stana (kapacitet je 6 obitelji istovremeno) za obitelji koje dolaze u Zagreb zbog liječenja djeteta (roditelji na plaćaju nikakav najam, Krijesnica podmiruje troškove rezija)
- 2.** rad Centra udruge Krijesnica kao središnjeg mjesta za informaciju, savjet i podršku za sve obitelji čija se djeca liječe zbog maligne bolesti te besplatno i neograničeno korištenje faksa, telefona, mailova, interneta
- 3.** rad Dnevnog boravka u Centru Udruge, Deželićeva 50, uz mogućnost noćenja, upotrebe kuhinje i kupaone
- 4.** dnevna stručna briga za oboljelo dijete koje trenutno nije na bolničkom liječenju i/ili za njegovu braću i sestre
- 5.** posredovanje pri ishođenju besplatnog korištenja autocesta, 75% popusta za prijevoz HŽ-om, povlaštene cijene parkinga i povlaštene cijene gradskog prijevoza
- 6.** stručni prijevodi medicinske dokumentacije
- 7.** provođenje individualnih i grupnih psihoterapijskih tretmana i grupa podrške za roditelje oboljele djece, za roditelje čije je dijete preminulo, za djecu koja su izgubila člana obitelji zbog maligne bolesti
- 8.** pomoć prilikom preminuća djeteta (savjetovanje i podrška)
- 9.** besplatna psihološka i druga podrška za zdravstvene djelatnike koji rade na odjelima pedijatrijske onkologije
- 10.** individualna i grupna savjetovanja s nutricionistom (predavanja, radionice, individualna savjetovanja)
- 11.** pravna i druga pomoć pri ostvarivanju prava iz domene zdravstva i socijalne skrbi (predavanja, savjetovanja, edukacije)
- 12.** edukacija roditelja u područjima vezanim uz maligne bolesti, kroz predavanja, izdavanja i distribucije edukativnih brošura, slikovnica i knjiga za djecu i roditelje (jedini u RH izdajemo literaturu koja se bavi problematikom malignih bolesti kod djece)
- 13.** interaktivni video pojmovnik za djecu i mlade oboljele od raka Onkolog-i-Ja
- 14.** pomoć u učenju za oboljelo dijete i/ili njegovu braću i sestre
- 15.** izrada i distribucija dokumentarno-edukativnih filmova i tematskih crtanih filmova za djecu, mlade i odrasle osobe suočene s malignim bolestima
- 16.** rehabilitacijski kampovi, rehabilitacija sportom (kajakarenje) i druge aktivnosti u rehabilitacijskom i terapijskom smislu za djecu izlijеčenu od malignih bolesti
- 17.** proslave rođendana u Centru Krijesnice za sve članove obitelji oboljele djece
- 18.** angažiranje, motiviranje i educiranje mladih koji su završili liječenje na raznim projektima, provođenjem kojih pokazuju da su oni itekako vrijedni članovi društva, da su pokretači pozitivnih promjena u društvu
- 19.** nastojanje da zdravstveni sustav prepozna i prizna sve koristi od angažmana terapijskih pasa u borbi za zdravlje i psihosocijalni boljtitak oboljele djece
- 20.** angažiranje stručnjaka u izradi protokola o komunikaciji i postupanju medicinskih djelatnika u posebno osjetljivim i teškim slučajevima
- 21.** komunikacija i senzibilizacija zdravstvenih profesionalaca u području pedijatrijske onkologije
- 22.** razrada aktivnosti u nastojanju uvođenja volontera u sustav zdravstvene skrbi
- 23.** sudjelovanje u razradi strategije razvoja pedijatrijske palijativne skrbi u RH
- 24.** lobiranje i zagovaranje u borbi za prava djece u liječenju, hospitalizirane djece
- 25.** javne akcije, istupi u medijima i drugi načini senzibiliziranja javnosti za probleme djece oboljele od raka i njihovih obitelji

Popis publikacija

- 1. letak „Kako dijete pripremiti na posjet liječniku i hospitalizaciju“** – Letak daje informaciju roditeljima kako i kada započeti s pripremanjem djeteta za odlazak na pregled ili hospitalizaciju, što mogu učiniti tijekom posjeta liječniku i tijekom pretrage, kako pomoći djetetu da mu boravak u bolnici bude što ugodniji te što se može očekivati nakon dolaska kući.
- 2. brošura „Tumori dječje dobi i njihovo liječenje“** – Stručno štivo pisano svakodnevnim jezikom razumljivim djeci i roditeljima. Govori o tumorima, pojašnjava medicinske pojmove, pretrage koje se moraju izvršiti, kemoterapiju i njeni djelovanje na organizam te transplantaciju; daje informacije koje oblike pomoći podrške roditeljima mogu dobiti i gdje se za njih mogu obratiti.
- 3. brošura „Kako se nositi s malignom bolesti“** – Informacije za roditelje kako se nositi s malignom bolesti kod djeteta, od diagnoze do preporuka kako pomoći djetetu, kako se nositi s različitim osjećajima te kako komunicirati s braćom i sestrama te širom obitelji.
- 4. „Kad je netko jako bolestan“ – za djecu koja žive u obiteljima u kojima netko ima ozbiljnu bolest** – Radni listovi namijenjeni zdravoj djeci koja žive u obiteljima gdje je netko bolestan. Olakšavaju uvid u promijenjenu obiteljsku dinamiku, osnažuju dijete i potiču razumijevanje. *Predviđeno je da uz njeno čitanje bude raspoloživa odrasla osoba.*
- 5. interaktivna slikovnica „Život nije uvijek dan na plaži“ – za svu djecu na čiji život je utjecao rak** – Radni listovi namijenjeni djeci oboljeloj od malignih bolesti. Publikacija pomaže djetetu da izrazi svoje emocije i čini mu mogućim prihvatanje teške situacije i zdravstvenih tegoba s kojima se mora nositi. *Predviđeno je da uz njeno čitanje bude raspoloživa odrasla osoba.*
- 6. interaktivna slikovnica „Slike s mog putovanja“ – za svu djecu u procesu liječenja od maligne bolesti** – Radni interaktivni listovi namijenjeni djeci oboljeloj od malignih bolesti. Publikacija educira dijete o situacijama u kojima će se naći tijekom medicinskih pretraga i liječenja te mu pomaže bolje razumjeti cjelokupne procese i daje osjećaj veće kontrole nad njima. *Predviđeno je da uz njeno čitanje bude raspoloživa odrasla osoba.*
- 7. slikovnica „Životna razdoblja“ – kako na lijep način djeci objasniti životni vijek** – Publikacija koja slikom i tekstom objašnjava životna razdoblja i prolaznost svega u prirodi i približava na indirektan način pojam smrti. Namijenjena je svoj djeci: oboljeloj djeci, njihovoj braći i sestrama te njihovim vršnjacima iz okruženja. *Predviđeno je da uz njeno čitanje bude raspoloživa odrasla osoba.*
- 8. knjiga „Ljubav, medicina, čuda“, autor dr.Bernie S.Siegel** – Knjiga sadrži pouke o samoizlječenju iz iskustava kirurga s iznimnim pacijentima i najpotrebnija je teško bolesnim ljudima koji su knjigu i nadahnuli, ali i liječnicima i medicinskim sestrama.
- 9. dokumentarni film: „Djeca Krijesnice“** – Snimljen 2008. godine na rehabilitacijskom kampu udruge Krijesnica u kojem djeca progovaraju o svom iskustvu liječenja i životu s malignom bolešću
- 10. crtani film: „Petar i zmaj“** – Crtić u kojem se dječak/vitez boriti protiv bolesti/zmaja.

Sve aktivnosti i publikacije potpuno su besplatne za obitelji djece oboljele od malignih bolesti.

Aktivnosti udruge Krijesnica možete poduprijeti uplatom na
račun otvoren u Zagrebačkoj banici:
IBAN HR39 2360000 1101481616

OIB 28238949295
IBAN HR39 2360000 1101481616

Narudžbe možete izvršiti na:
tel: 01/3770 022;
krijes@krijesnica.hr

tel: 01/3770 477
fax: 01/4655 343
krijesnica@krijesnica.hr

Kontakt:
Krijesnica - udruga za pomoć djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima
Prilaz Gjure Deželića 50, 10 000 Zagreb

www.krijesnica.hr
www.facebook.com/krijesnica1

Kad se dogodi da netko od rodbine, prijatelja ili kućni ljubimac umre, ili bi trebao svaki čas umrijeti, kako možemo pomoći djetetu da to shvati?

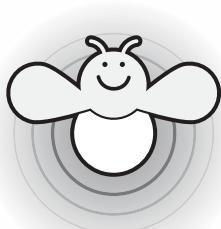
Životni vijek dirljiva je knjižica za djecu svih uzrasta, a i za roditelje.

Omogućava nam da objasnimo život i smrt na brižan i lijep način.

Životni vijek priča nam o počecima i o završecima, ali i o životu između.

Lijepim i velikim ilustracijama priča nam o biljkama, životinjama i ljudima. Govori nam da je umiranje u jednakoj mjeri dio života kao i rađanje. Pomaže nam da se sjećamo i da shvatimo.

Životni vijek ... vrlo posebna i važna knjiga za Vas i Vaše dijete. Knjiga koja objašnjava, na lijep način, da sva živa bića imaju svoj vlastiti životni vijek.

KRIJESNICA

udruga za pomoć djeci i obiteljima suočenim s malignim bolestima

Prilaz Gjure Deželića 50, 10000 Zagreb, HR

TEL 01 3770 477

FAX 01 4655 343

EMAIL krijesnica@krijesnica.hr

www.krijesnica.hr

Ministarstvo
zdravljia

Za zdravlje. Zajedno.

Tisk ove brošure omogućilo je
Ministarstvo zdravljia Republike Hrvatske.
Nije na prodaju - besplatan primjerak